

Ot.prp. nr. 105

(2000-2001)

Om lov om endring i lov 13. mars 1981
nr. 6 om vern mot forurensninger og om
avfall (forurensningsloven) og lov 31.
mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og
kloakkavgifter

*Tilråding fra Miljøverndepartementet av 15. juni 2001, god-
kjent i statsråd samme dag.*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Miljøverndepartementet legger med dette frem forslag om endring av enkelte bestemmelser i lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven), samt en mindre endring i lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31. mai 1974 nr. 17.

Departementet foreslår å endre forurensningsloven på flere mindre punkter. For det første gjøres endringer for å gjennomføre revidert utgave av rådsforordning nr. 761/2001/EF om frivillig deltakelse for organisasjoner i en miljøstyrings- og miljørevisjonsordning i norsk rett. Forordningen er ennå ikke formelt tatt inn i EØS-avtalens vedlegg XX, men dette forventes å skje innen kort tid. Rådsforordningen omtales heretter som EMAS II-ordningen (Eco Management and Auditing Scheme).

Videre foreslås visse endringer i forurensningsloven og lov om kommunale vass- og kloakkavgifter som et ledd i Regjeringens program om fornyelse av statlig regelverk rettet mot kommunesektoren, senest omtalt i St. meld. 31 (2000-2001) Kommune, fylke, stat - en bedre oppgavefordeling, kap. 5. Siktemålet med disse endringene er å gi kommuner og fylkeskommuner større handlingsrom.

I proposisjonen behandles lovendringer for å gjennomføre EMAS II-ordningen og de øvrige lovendringene i to separate hovedkapitler, henholdsvis kapittel 2 om gjennomføring av revidert rådsforordning om frivillig deltakelse for organisasjoner i en miljøstyrings- og miljørevisjonsordning (EMAS II) og kapittel 3 om øvrige lovendringer. Samfunnsøkonomiske konsekvenser og lovutkast gjengis imidlertid samlet i de etterfølgende kapitlene. Departementet vil ikke gi særskilte merknader til de enkelte lovbestemmelser, da dette anses unødvendig i tillegg til den øvrige omtalen av endringsforslagene.

2 Gjennomføring av revidert rådsforordning om frivillig deltakelse for organisasjoner i en miljøstyrings- og miljørevisjonsordning (EMAS II)

2.1 Innledning

2.1.1 Bakgrunn - behovet for lovendring

Rådsforordning (EØF) nr. 1836/93 om frivillig deltakelse for virksomheter i en miljøstyrings- og miljørevisjonsordning i Fellesskapet (EMAS) ble vedtatt i EU 29.06.1993.

EMAS-ordningen regulerer en frivillig miljøstyrings- og miljørevisjonsordning for virksomheter. I den reviderte forordningen er ordningens virkeområde utvidet til å gjelde alle organisasjoner, herunder ulike virksomheter, institusjoner og myndigheter. Organisasjonene som ønsker å delta må tilfredsstille en rekke krav. I hovedsak går disse ut på at organisasjonen må utarbeide og iverksette egne miljømål, egen miljøpolitikk og effektive systemer for miljøstyring, samt regelmessig utarbeide og offentliggjøre en godkjent miljøredegjørelse.

Organisasjoner som oppfyller kravene kan registreres i et nasjonalt EMAS-register og i Europakommisjonens offisielle register. Videre kan organisasjonene benytte en EMAS-logo og en erklæring om deltakelse i forbindelse med markedsføring av organisasjonen.

I henhold til den opprinnelige EMAS-forordningens artikkel 20 skulle Kommisjonen på bakgrunn av erfaringer med anvendelsen av ordningen vurdere ordningen på nytt senest fem år etter at den trådte i kraft. Videre skulle Kommisjonen, på bakgrunn av en slik vurdering, foreslå hensiktsmessige endringer i ordningen for bedre å dekke kundenes og miljøets behov.

Kommisjonens vurderinger viste at enkelte små og mellomstore bedrifter har funnet EMAS ordningen for omfattende og lite tilgjengelig. Man har også sett behov for å sikre mer ensartet praktisering av ordningen, bl.a. ved å sikre at medlemslandene stiller like kompetansekrav til miljøkontrollørene, samt lik forståelse mht. praktisering av bl.a. registreringsforhold. På bakgrunn av dette har EU nå vedtatt en revidert utgave av forordningen - den såkalte EMAS II forordningen.

EMAS-forordningen er en del av EØS-avtalens virkeområde. Norge implementerte den opprinnelige EMAS-forordningen som en del av forurensningsloven, jf. lovens § 52 c, som sier at forordningen «gjelder som lov». EU's forstående vedtak om revisjon av forordningen medfører derfor behov for å endre denne lovbestemmelsen.

Miljøverndepartementet ser det som positivt at næringsliv og andre organisasjoner gjennom EMAS-sertifisering, selv kan bidra til å gjøre egen organisasjon mer miljøvennlig. Dette vil kunne bidra både til økt engasjement og kunnskap om miljøspørsmål innad i organisasjonen, og på en effektiv måte

Om lov om endring i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) og lov 31. mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter

sikre at gjeldende miljølovgivning overholdes. At ordningen nå utvides til å omfatte flere typer organisasjoner, samt revideres på enkelte områder som følge av erfaring med ordningen, er etter Miljøverndepartementets vurdering positivt.

2.1.2 Høringsinstanser:

Forslaget til endring av forurensningslovens § 52 c som følge av vedtakelse i EU av revidert utgave av EMAS forordningen ble sendt følgende organisasjoner og instanser for uttalelse:

- Departementene
- Fylkesmennene
- Fylkeskommunene
- Brønnøysundregistrene
- Datatilsynet
- Direktoratet for arbeidstilsynet
- Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern
- Justervesenet
- Produkt- og elektrisitetstilsynet
- Statens forvaltningstjeneste
- Teknologisk Institutt
- Handelens- og servicenæringens Hovedorganisasjon
- Kommunens sentralforbund
- Landsorganisasjonen i Norge
- Næringslivets Hovedorganisasjon
- Næringslivets sikkerhetsorganisasjon
- Prosessindustriens landsforening
- Greenpeace Norge
- Miljøheimevernet
- Miljøstiftelsen Bellona
- Natur og Ungdom
- Norges Miljøvernforbund
- Norges Naturvernforbund
- Verdens Naturfond
- Det norske Veritas
- Dovre Sertifisering
- Grøner Certification
- NEMCO Certification
- Norwegian Certification System
- TI Sertifisering
- Deloitte & Touche
- Scanpower
- Norges forskningsråd
- Rogalandsforskning
- Stiftelsen Østlandsforskning
- Vestlandsforskning

27 høringsinstanser har avgitt uttalelse.

Når det gjelder forordningen som sådan var det få merknader til denne. Dette må sees i lys av at denne allerede er vedtatt i EU, og at mulighetene for å endre bestemmelsene i forordningen er meget begrenset. EØS-avtalen for-

utsetter at forordninger skal gjennomføres i det enkelte lands interne rett ord for ord.

Høringsinstansenes merknader til de konkrete endringsforslagene vil bli drøftet nærmere under gjennomgangen av disse i punktet nedenfor.

2.1.3 Nærmere om gjeldende rett og forslag til endring

Ved implementeringen av ordningen i 1995 var det diskusjon om gjennomføringen skulle skje gjennom forskrift, egen lov, eller ved å ta forordningen i sin helhet inn som en del av forurensningsloven. Det ble konkludert med at loven ikke inneholdt tilstrekkelig hjemmel til å fastsette en forskrift. Det var videre innvendinger mot å fastsette en egen lov om EMAS, jf. Ot. prop. nr. 48 (1995-96). Implementeringen skjedde derfor ved å ta hele forordningen inn som en del av forurensningsloven; § 52 c. Departementet mener nå at dette er en uheldig og kompliserende lovverktøy.

EMAS-forordningen er en frivillig miljøstyringsordning, noe som ikke naturlig hører hjemme i forurensningsloven, men som bør reguleres i en egen forskrift. En egen forskrift vil også være enklere å endre hvis det vedtas mindre endringer i ordningen. Departementet ønsker derfor å endre nåværende § 52 c i forurensningsloven til kun å inneholde en hjemmel til å fastsette en egen forskrift om EMAS.

Dagens EMAS-regler inneholder i tillegg bestemmelser om opprettelse av klagenemd (§ 52 c annet ledd), samt en egen straffebestemmelse for brudd på EMAS-ordningens bestemmelser, (forurensningslovens § 78 a). Forordningen krever ikke særskilte regler om dette, men krever at det nasjonalt finnes en mulighet til å klage på vedtak om strykning fra registeret og regler om sanksjoner ved brudd på forordningens regler.

Ved implementeringen av den første EMAS-forordningen regnet myndighetene og de berørte partene for øvrig med at det ville bli en større pågang av bedrifter som ønsket EMAS-sertifisering enn det man har opplevd frem til i dag. Det ble også antatt at dette ville føre til et langt større antall klagesaker i forbindelse med ordningen. Hittil har det ikke oppstått en eneste klagesak i forbindelse med EMAS-systemet.

Sett i lys av de erfaringer som er gjort med EMAS-ordningen så langt, mener Miljøverndepartementet at opprettelse av et eget klageorgan i forbindelse med EMAS-ordningen er både unødvendig og kompliserende.

Prosessindustriens landsforening (PIL) og Næringslivets hovedorganisasjon stiller seg negative til en slik endring. Etter *PILs* oppfatning er det uheldig å overlate klagebehandlingen til forurensningsmyndighetene alene, ettersom disse etter deres oppfatning i realiteten er parter vedrørende kontrollvirksomhet, og tredjeparts kontroll fra akkrediterte kontrollører vil kunne oppfattes som uønsket konkurranse eller til sjenanse for egne vurderinger.

Departementet ser i dag ikke at dette vil utgjøre et større problem her enn i tilknytning til annet lovverk. Det er ikke uvanlig at offentlige myndigheter innehar flere roller knyttet til gjennomføringen av ett og samme regelverk, og man må anta at det offentlige vil opptre uhildet også i denne sammenheng. Miljøverndepartementet mener derfor at klage på vedtak om strykning fra registeret bør skje til forurensningsmyndighetene ved Miljøverndepartementet, etter de alminnelige reglene om klage i forvaltningsloven og forurens-

ningsloven. Dette gir en fullgod klageadgang slik forordningen krever, og vil være den mest effektive og hensiktsmessige gjennomføringen av denne adgangen. *Bellonastøtter* i sin høringsuttalelse en slik løsning.

De overtredelser av EMAS som kan være aktuelle vil være regelbrudd som retter seg mot misbruk av logo eller brudd på nasjonale regler om forurensning. Brudd på regler om forurensning er allerede tilstrekkelig dekket gjennom forurensnings- og straffelovens alminnelige straffebestemmelser. Feil bruk av logo for ikke EMAS-registrerte bedrifter vil være dekket av markedsføringslovens § 2, jf. § 17. Dette vil også være tilfelle for de registrerte bedriftene hvor bruken av logoen kan karakteriseres som villedende reklame. I de tilfeller hvor feil bruk av logo ikke er dekket av disse reglene kommer forurensningslovens alminnelige straffebestemmelser ikke til anvendelse, men det ligger i ordningen en mulighet til å stryke den aktuelle organisasjonen fra registeret. Miljøverndepartementet mener at muligheten for en slik strykning av en organisasjon fra EMAS-registeret, sammen med eventuelle sanksjoner etter de øvrige nevnte regler, gir hensiktsmessig mulighet til sanksjoner ved brudd på EMAS-forordningens regler. Den særskilte straffebestemmelsen i forurensningslovens § 78 a anses derfor som overflødig, og foreslås strøket.

I den reviderte EMAS-ordningen (artikkel 10) er det en sterkere presisering av at medlemslandene oppfordres til å vurderer hvordan registrering i EMAS-registeret lar seg utnytte ved gjennomføring av tilsyn med miljølovgivningen. Dette for å unngå dobbeltarbeid og utnytte effekten av det arbeid virksomhetene har gjennomført ved innføring av EMAS.

Fiskeridepartementet stiller seg positiv til dette, og regner med at slik letelse av tilsynet også vil kunne gjøre seg gjeldende i forhold til fiskerimyndighetenes kontrolloppgaver. En forutsetning for dette vil etter deres oppfatning imidlertid være at tilstrekkelig dokumentasjon for gjennomført miljørevisjon, jf. reglene i EMAS, fremstilles. Miljøverndepartementet er enig i dette.

Arbeidstilsynet bemerker i sin uttalelse at en reduksjon av tilsynsbesøk ut fra EMAS-registrering er i tråd med deres strategi om risikobasert tilsyn.

Likhetene mellom EMAS og lovpålagt internkontrollkrav gjør i tillegg at virksomheter i stor grad kan utnytte internkontrollkravene ved en eventuell EMAS-registrering.

SFT opplyser at de så langt har brukt mindre ressurser på systemrevisjoner av EMAS-registrerte virksomheter enn av andre tilsvarende virksomheter. EMAS-registrerte virksomheter med utslippstillatelser fra SFT har opplevd dette som en reduksjon av gebyrer for tilsyn i størrelsesorden kr. 40.000 - 70.000,-. Denne praksisen vil videreføres ved innføringen av den reviderte EMAS-forordningen, dvs. at EMAS-registrerte virksomheter med utslippstillatelser fra forurensningsmyndighetene får lavere frekvens på tilsyn, noe som vil føre til færre systemrevisjoner.

2.1.4 De viktigste endringene i EMAS

Som det følger av fremstillingen ovenfor, vil en ved å endre forurensningsloven 52 c slik som foreslått, ved lov bare vedta hjemmel til å fastsette forskrift om EMAS. Selve forordningen skal m.a.o. gjennomføres i norsk rett gjennom et etterfølgende forskriftsvedtak. Det er imidlertid nær sammenheng mellom hjemmelen til å fastsette forskrift om EMAS, og den etterfølgende gjennomfø-

ringen av EMAS-forordningen. Departementet har derfor funnet det riktig kort å omtale de viktigste endringene i EMAS II.

- Ordningen gjøres tilgjengelig for alle organisasjoner som ønsker å delta uavhengig av bransje, både private og offentlig organisasjoner.
- Det foreslås en mer fleksibel løsning for hvilke enheter som kan registreres. Der hvor organisasjonen driver sin virksomhet på et «område» skal denne være basis for registreringen.
- Kravet til miljøstyringssystemet bygges på ISO 14001:1996, seksjon 4. I vedlegg 1-B er det satt fokus på de områder der EMAS går lengre enn ISO 14001:1996.
- Det er innført nytt krav om årlig oppdatering og validering av miljøredegjørelsen. Alle data skal legges frem for registreringsorganet. Det er imidlertid større åpenhet når det gjelder hvilke data som skal legges frem for øvrige parter. Enhver miljøinformasjon som publiseres av organisasjonen kan bære EMAS-logoen, forutsatt at den er validert av miljøkontrolløren i henhold til nærmere spesifiserte kriterier. Det oppmuntres til at organisasjonene kan bruke flere medier for å nå ut med miljøinformasjon. Det må for øvrig kunne demonstreres at det er lett for berørte parter å få tilgang på informasjonen.
- Det foreslås å opprette et forum for akkrediteringsorganene. Dette forumet skal ha som oppgave å sikre harmonisering av miljøkontrollørenes virksomhet og overvåkingen av disse. Et tilsvarende forum for de ansvarlige registreringsorganene foreslås også etablert, bl.a. for å sikre en felles forståelse av medlemslandenes praktiske tilnærming til registreringsforhold.
- Det er utviklet en ny, lettere anvendelig logo. Dette skal bidra til en mer effektiv markedsføring av EMAS.

3 Øvrige lovendringsforslag

3.1 Generelt

De øvrige endringene i forurensningsloven og lov om kommunale vass- og kloakkavgifter inngår som en del av Regjeringens arbeid med å forenkle statlig regelverk rettet mot kommunesektoren (forenklingsprosjektet), senest omtalt i St. meld. 31 (2000-2001) Kommune, fylke, stat - en bedre oppgavefordeling pkt. 5. Siktemålet med disse endringene er å gi kommuner og fylkeskommuner større handlingsrom. Regelverk som innebærer unødvendige bindinger på tjenesteproduksjon, organisering og forvaltning i kommuner og fylkeskommuner skal avskaffes eller endres. Prosjektet skal bidra til mer tjenesteproduksjon og mindre administrasjon, ved at unødvendige regler som detaljstyrer kommunesektoren fjernes.

Disse endringene i forurensningsloven og i lov om kommunale vass- og kloakkavgifter utgjør en mindre del av de totale endringene som vil bli foreslått av Miljøverndepartementet.

3.2 Høringsinstanser

Forslaget til endring av forurensningslovens §§ 33 a og 37 tredje ledd, samt lov om kommunale vass- og kloakkavgifter § 3 ble sendt følgende organisasjoner og instanser for uttalelse:

- Kommunal- og regionaldepartementet
- Nærings- og handelsdepartementet
- Kommunenes Sentralforbund
- Næringslivets Hovedorganisasjon
- Norske Renholdsverks Forening
- Greenpeace Norge
- Miljøheimevernet
- Miljøstiftelsen Bellona
- Natur og Ungdom
- Norges Miljøvernforbund
- Norges Naturvernforbund
- Verdens Naturfond

Den enkelte mottaker ble i tillegg bedt om å vurdere hvorvidt det var behov for å sende saken på høring også til underliggende og evt. andre instanser.

Omtrent en fjerdedel av høringsinstansene har avgitt uttalelse.

3.3 Endring av forurensningslovens § 33 a - kommunal avfallsplan

3.3.1 Nærmere om gjeldende rett og forslag til endring

Forurensningslovens § 33 a stiller i dag krav til kommunene om å utarbeide plan for reduksjon og håndtering av avfall i kommunen (avfallsplan). En slik plan skal i følge bestemmelsen bl.a. omfatte oversikt over avfallskilder, avfalls-

mengder, tiltak for begrensnig av avfallsmengden og tiltak for sortering, innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av avfall.

Bestemmelsen ble tatt inn i forurensningsloven ved endring av 11. juni 1993 nr. 107, jf. Ot.prop. nr. 66. Begrunnelsen for endringen var at en slik plan ville gi kommunen et godt grunnlag for å få oversikt over avfallsproblemene og å gjennomføre effektive tiltak for å begrense dem.

De kommunale avfallsplanene som er utarbeidet i henhold til denne bestemmelsen har, etter Miljøverndepartementets vurdering, vist seg å være et viktig verktøy for kommunene i arbeidet med avfallsproblematikken. Det er derfor ønskelig at kommunene fortsatt planlegger sin avfallshåndtering, men det anses i dag ikke nødvendig med et særskilt krav i forurensningsloven om separate planer. Kommunene har opparbeidet seg betydelig erfaring på området, og anses vel skikket til å avgjøre hvor, når og hvordan slik planlegging bør gjennomføres.

Forslaget om å oppheve kravet til kommunal avfallsplan er i samsvar med prinsippet om at plankrav i særlov som utgangspunkt bør bortfalle, et prinsipp som Regjeringen har lagt til grunn for vurderingen av statlig regelverk rettet mot kommunesektoren jf. punkt 5.2.2 i St.meld. nr. 31 (2000-2001) Kommune, fylke, stat - en bedre oppgavefordeling.

En slik utvidet handlefrihet for kommunene, gjenspeiler videre kommunenes stilling også på de øvrige områdene på avfallsfeltet. Kommunene er i den gjeldende avfallslovgivningen i stor grad gitt skjønnsmyndighet til selv å avgjøre hva som er en hensiktsmessig organisering av det kommunale avfalls-systemet. Dette for å sikre at de løsninger som blir valgt er tilpasset den enkelte kommune.

Det er ikke kommet innvendinger fra høringsinstansene på forslaget om å oppheve kravet til kommunal avfallsplan. *Næringslivets hovedorganisasjon* sier i sin høringsuttalelse at de anser en slik forenkling som svært positivt.

3.4 Endringen av forurensningslovens § 37 tredje ledd

3.4.1 Nærmere om gjeldende rett og forslag til endring

Forurensningslovens § 28 stiller opp et generelt forbud mot forsøpling. Der-som slik forsøpling likevel forekommer, kan kommunen med hjemmel i § 37 første ledd gi pålegg om opprydning eller betaling av utgifter knyttet til slik opprydning.

Ved henvendelse til kommunen om å pålegge opprydning eller betaling av utgifter, jf. § 37 første ledd, følger det av § 37 tredje ledd, første punktum at kommunen skal ta stilling til henvendelsen snarest mulig. Det er denne rege-len som nå foreslås opphevet. Bakgrunnen for dette er at en slik prosessuell bestemmelse, som regulerer hvordan kommunene skal legge opp og priori-tere sitt daglige virke, sier lite annet enn hva som allerede følger av kravet til god forvaltningsskikk. Prioritering av saker og hvordan oppfylle kravet til god forvaltningsskikk bør være opp til den enkelte kommune å bestemme, og departementet finner det derfor unødvendig og lite hensiktsmessig å ha en slik særskilt regel på dette området. Samtidig endres § 37 tredje ledd, annet punktum, slik at det blir en videreføring av dagens bestemmelse om at kom-

munens vedtak om ikke å gi pålegg om opprydning eller betaling av utgifter på bakgrunn av anmodning, er å anse som enkeltvedtak.

Det er ikke kommet innvendinger fra høringsinstansene på forslaget om å endre § 37 tredje ledd.

3.5 Endring av lov om kommunale vass- og kloakkavgifter § 3

3.5.1 Nærmere om gjeldende rett og forslag til endring

Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter § 3 gir kommune *styret* myndighet til å fastsette størrelsen på avgiftene, i tillegg til å gi nærmere regler om gjennomføringen av avgiftsvedtaket og innkrevingen av avgiftene. Det foreslås nå at denne myndigheten gis kommunen som sådan i stedet for kommune *styret*. Forslaget innebærer ingen realitetsendringer, siden det fortsatt vil være kommunestyret som i utgangspunktet er tillagt kompetansen til å fastsette lokale forskrifter, med mindre denne delegeres til faste utvalg. Endringsforslaget vil likevel være bedre i samsvar med prinsippene som følger av kommuneloven, hvor tildeling av oppgaver eller myndighet til kommunene bør skje til kommunen som sådan. Forslaget vil dermed gjøre det klarere at det er kommunelovens alminnelige prinsipper for delegering av myndighet som kommer til anvendelse i forhold til lov om kommunale vass- og kloakkavgifter § 3.

Det er ikke kommet innvendinger fra høringsinstansene på forslaget om å endre lov om kommunale vass- og kloakkavgifter § 3.

4 Samfunnsøkonomiske, herunder miljømessige, økonomiske og administrative, konsekvenser

4.1 Samfunnsøkonomiske konsekvenser av EMAS-ordningen

Innføring av EMAS II pålegger ingen nye plikter for næringslivet eller andre organisasjoner. Deltagelse i EMAS-ordningen er kun forpliktende for de som velger å delta.

EMAS-ordningen er et frivillig miljøledelsessystem som har som mål å fremme en vedvarende forbedring av miljøinnsatsen for de virksomheter som deltar. De virksomheter som har innført EMAS vil på en systematisk måte kunne redusere sine belastninger på miljøet i form av bedre styring på avfallsstrømmer, mindre utslipp, energiøkonomisering m.m. Hvor mange virksomheter som slutter seg til ordningen og omfanget av de positive miljømessige konsekvensene av EMAS-ordningen er imidlertid vanskelig å kvantifisere.

De organisasjoner som er EMAS-registrert kan videre bruke dette aktivt i markedsføring og dermed bli oppfattet som en seriøs leverandør av produkter og/eller tjenester. Mange oppnår også økonomiske gevinster ved innføring av miljøstyring ved for eksempel redusert energi- og avfallskostnader eller reduserte forsikringspremier. Videre kan det oppnås konkurransefordeler innen de forskjellige bransjene ved at EMAS-logoen etterspørres av kunder, underleverandører mv. Etterhvert som stadig flere organisasjoner blir EMAS-registrert i Europa vil disse i økende grad etterspørre at også deres underleverandører er EMAS-registrerte.

Det antas at deltagelse i EMAS vil øke fordi ordningen nå gjøres tilgjengelig for alle organisasjoner. Dette vil kunne medføre økt ressursbruk for de forskjellige aktører i EMAS-ordningen i forhold til dagens nivå, men de administrative konsekvenser av endringsforslagene antas å bli beskjedne i omfang.

I den opprinnelige Ot. prp. nr. 48 (1995-96) om EMAS var det en forutsetning at ordningen på lengre sikt i hovedsak skulle bli selvfinansierende. Erfaringer med drift av ordningen hittil viser at dette ikke er blitt innfridd fullt ut.

Det er i dag Brønnøysundregistrene som er tillagt oppgaven med å føre EMAS-registeret. Justervesenet er ansvarlig for å gi, utvide, avslå, suspendere eller trekke tilbake akkreditering av miljøkontrollørene. Dette vil også være tilfelle etter gjennomføringen av EMAS II.

Ved innføring av et registreringsgebyr til Brønnøysundregistrene, som er under forberedelse, vil de faktiske kostander for registreringsarbeidet i stor grad bli selvfinansierende.

Justervesenet, ved Norsk Akkreditering, har ikke kunnet dekke alle EMAS relaterte kostnader gjennom akkrediteringsgebyrer. I Norge er det få godkjente uavhengige miljøkontrollører, sammenlignet med andre land. Det vil påhvile en økonomisk byrde for disse virksomheter dersom de skulle bære alle Justervesenets kostnader i forhold til arbeidet med EMAS. Tilsvarende vil kostnadene for å bli kontrollert i forhold til EMAS bli så høye at det ikke vil være attraktivt for norske virksomheter å bli EMAS-registrert. Det er derfor

realistisk å tro at det offentlige en stund til må bidra med noe tilskudd til Norsk Akkrediterings arbeid med EMAS.

De ressurser SFT vil bruke i forhold til å administrere ordningen i fremtiden vil kunne øke noe som følge av økt deltagelse i EMAS-systemet. Systematisk utnyttelse av miljøkontrollørenes EMAS-revisjoner vil imidlertid kunne redusere miljøvernmyndighetenes ressursbehov mht. tilsyn overfor disse virksomhetene, noe som på sikt vil kunne gi en nettogevinst hva gjelder SFTs totale ressursbehov.

4.2 Samfunnsøkonomiske konsekvenser av de øvrige endringer

Kommunene er i forurensningsloven pålagt en rekke oppgaver på avfallsområdet, bl.a. innsamling og behandling av forbruksavfall, mottak av spesialavfall, fastsettelse av avfallsgebyr m.m. Selv om kravet i forurensningslovens § 33 a om å utarbeide kommunal avfallsplan oppheves, vil kommunen fortsatt utføre disse viktige oppgavene. Det er hvordan kommunen gjennomfører disse oppgavene som er avgjørende for hvilke miljømessige konsekvenser avfallsbehandlingen vil gi. Ved å oppheve kravet om å utarbeide kommunal avfallsplan legger man opp til en forenkling av planarbeidet knyttet til arbeidet med avfallsbehandlingen i kommunen, men ikke en reduksjon av innsatsen på området. Den foreslåtte endringen av § 33 a vil således ikke gi miljømessige konsekvenser, men man vil oppnå en forenkling av administrasjonen av avfallsplanleggingen i kommunene, noe som igjen vil kunne gi positive økonomiske konsekvenser for kommunene.

Den foreslåtte endringen av § 37 tredje ledd vil heller ikke få miljømessige konsekvenser. God forvaltningsskikk tilsier at alle saker skal behandles uten ugrunnet opphold, dvs. så raskt som mulig innenfor de rammer ressurser og saksmengde setter. Ved en eventuell prioritering innen disse rammene, vil de mulige miljømessige virkninger av saken være en viktig faktor som må tas i betraktning. Saker som vil kunne få vesentlige miljøkonsekvenser vil derfor fortsatt måtte behandles snarest mulig. Endringen vil følgelig heller ikke medføre administrative eller økonomiske konsekvenser.

Endringen i lov om kommunale vass- og kloakkavgifter § 3 innebærer ingen endring i adgangen til å delegere myndighet fra kommunestyret til kommunale utvalg. Ved å gi myndigheten til kommunen som sådan, vil det imidlertid fremgå klarere av bestemmelsen at det er kommunelovens alminnelige prinsipper for delegering av myndighet som kommer til anvendelse. Endringen vil følgelig ikke ha samfunnsøkonomiske konsekvenser.

Miljøverndepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om endring i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot

Om lov om endring i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) og lov 31. mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter

forurensninger og om avfall (forurensningsloven) og lov 31. mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endring i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) og lov 31. mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag til lov om endring i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) og lov av 31. mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter

I

I lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) gjøres følgende endringer:

§ 33 a oppheves.

§ 37 tredje ledd skal lyde:

Har noen bedt kommunen gi pålegg om opprydning eller betaling av utgifter etter første eller annet ledd, er avgjørelsen enkeltvedtak også om pålegg ikke blir gitt.

Overskriften til kapittel 7 skal lyde:

Kapittel 7. Tilsyn med forurensninger og avfall

Kapittel 7A (herunder kapitteloverskriften) oppheves og §52 c går inn i kapittel 7.

§ 52 c skal lyde:

§ 52 c. (EMAS-ordningen)

Forurensningsmyndigheten eller den forurensningsmyndigheten bemyndiger kan gi forskrifter som gjennomfører EØS-avtalens regler om frivillig deltakelse i en miljøstyrings- og miljørevisjonsordning (EMAS-ordningen).

Brønnøysundregistrenes vedtak om hvorvidt en *organisasjon* skal registreres eller strykes fra registeret etter forordningens artikkel 6, og Justervese- nets vedtak om å gi, utvide, avslå, suspendere eller trekke tilbake akkredite-

Om lov om endring i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) og lov 31. mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter

ring av miljøkontrollører etter artikkel 4 nr. 4 og 5, kan påklages til forurensningsmyndigheten.

§ 78 a oppheves.

II

I lov 31. mai 1974 nr. 17 om kommunale vass- og kloakkavgifter gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Kommunen fastset i forskrift storleiken på avgiftene i kommunen og gjev nærare reglar om gjennomføring av avgiftsvedtaket og innkreving av avgiftene.

III

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.
